

Het nieuwe veehouden

Leertrajecten Het nieuwe veehouden voorjaar 2011 Samenvatting evaluatie

Hieronder vindt u de samenvatting van de ervaringen van de deelnemers van drie leertrajecten van Het nieuwe veehouden die in het voorjaar zijn gehouden. De melkveegroep is als eerste van start gegaan en daarna heeft een aangepaste versie (naar aanleiding van de ervaringen met de eerste groep) van het leertraject gelopen voor de pluimvee- en varkenshouderij. De evaluatie is door de melkveegroep een week na de terugkomdag ingevuld en door de varkens- en pluimveegroepen na afloop van het derde blok. Deze evaluatie wordt ook gebruikt als input voor het aanscherpen van de trajecten die in het najaar gehouden worden.

In de kadertjes staan per onderdeel enkele letterlijke citaten van deelnemers.

In totaal hebben 31 deelnemers de evaluatie ingevuld.

Van de melkveehouderijgroep: 7 melkveehouders en 3 adviseurs.

Van de pluimveehouderijgroep: 5 pluimveehouders en 4 adviseurs.

En ten slotte van de varkenshouderijgroep: 6 varkenshouders en 6 adviseurs.

Aan de hand van evaluatieformulieren is aan de deelnemers gevraagd naar hun oordeel en tips op het gebied van het resultaat, de inhoud, de begeleiding, de groepssamenstelling en overige zaken m.b.t. het leertraject. Ook is aan hen gevraagd om tips voor een mogelijk vervolg, en de gewenste betrokkenheid die men daar zelf bij wil hebben.

1. Het resultaat van het project

Belangrijke resultaten leertraject

Er is veel overlap tussen de verschillende sectoren. Uit alle sectoren komt naar voren dat de deelnemers beter in beeld hebben waar ze met hun bedrijf naar toe willen. Een aantal deelnemers geeft aan dat ze tot "echt nieuwe ideeën" zijn gekomen/vanuit een ander perspectief naar het bedrijf hebben gekeken. Dat ze daarin ook de markt/omgeving/buitenwereld hebben meegenomen. Er is veel geleerd van elkaars opmerkingen en opbouwende kritiek. Duurzaamheid is een breder begrip geworden en er is ook inzicht verkregen hoe je dit in de praktijk kunt toepassen. De deelnemers hebben, naast dat zij kennis hebben opgedaan, ook een groter netwerk opgebouwd en zijn er aardevolle contacten gelegd binnen en buiten de sector. Hier heeft niet alleen het formele maar ook het informele deel aan bijgedragen.

"Weten wat ik niet wil en beter weten wat ik wel wil"

"Meer inzicht gekregen in hoe intern gericht wij zijn in onze sector"

"Ik ben vanuit een ander perspectief naar de buitenwereld gaan kijken"

Wat mis je in het resultaat van het traject?

Op deze vraag is grote variatie in antwoorden gegeven. Een groot aantal deelnemers geven aan ondersteuning te wensen voor de vervolgstappen. Er is behoefte aan praktijkmensen/adviseurs/marktpartijen/fabrikanten die mee kunnen denken en werken bij het realiseren van de plannen. Het netwerk, met name buiten de sector, ontbreekt bij een groot aantal ondernemers. Hier ligt een rol voor de uitvoerende partijen. Een aantal deelnemers heeft aangegeven dat ze de plannen nog wel verder hadden willen uitwerken/concreter hadden willen maken. Ook wordt een aantal keer genoemd dat de vertaalslag moet worden gemaakt wat deze plannen voor de sector in de breedte kunnen betekenen.

2. De inhoud van het leertraject

Inhoud leertraject

De begeleiding wordt als goed beoordeeld.

De begeleiding van de melkveegroep krijgt gemiddeld een 7.7 (variërend van een 7 tot 9).

De begeleiding van de pluimveegroep krijgt gemiddeld een 7.8 (variërend van 7 tot 9).

De begeleiding van de varkensgroep krijgt gemiddeld een 7.8 (variërend van een 6 tot 9).

Meest zinvolle onderdelen

Bij alle groepen kwam naar voren dat de deelnemers erg veel waarde hechten aan inbreng van buiten de agrarische sector. De kennisuitwisseling/discussie werd als zeer waardevol ervaren net zoals de presentaties van het stappenplan. Tussen de sectoren waren hier geen duidelijke verschillen te zien.

"Het hele proces, niet alleen de eindbestemming telt"

"Het out of the box leren denken"

Welke onderdelen zijn het minst nuttig/leerzaam

Er is niet één lijn te ontdekken in wat de deelnemers in de verschillende sectoren het minst nuttig vonden. Dit blijkt heel persoonlijk te zijn. In de pluimveehouderijsector werd aangegeven dat de inleidingen te lang duurden. In de varkenshouderijgroep werd aangegeven dat het zelfonderzoek gedeelte veel tijd kostte. Bij de melkveehouderijgroep gaf een aantal deelnemers aan het plakken van geeltjes het minst nuttig te vinden.

Welke onderdelen heb je gemist?

Uit alle sectoren gaf een aantal deelnemers aan het financiële/financieringsdeel te hebben gemist. Een aantal deelnemers geeft aan dat bepaalde zaken wel worden aangestipt, maar dat daar later niet meer op wordt teruggekomen of dat het niet verder wordt uitgediept. Of dat er tijdens de bijeenkomsten te weinig tijd aan bepaalde onderdelen wordt besteed (o.a. de terugkoppeling van huiswerkopdracht). Ook wordt een paar keer genoemd dat meer technisch inhoudelijke kennis gewenst is (bijv. kennis over zonnepanelen).

“De tijd per onderdeel was te kort, ik had af en toe wel wat verder door willen pakken”

“Aandacht voor duurzaam financieren”

3. De begeleiding van het traject

Begeleiding

De begeleiders krijgen hoge cijfers van de deelnemers. Soms wordt er wel onderscheid gemaakt tussen de begeleiders.

De begeleiding van de melkveegroep krijgt gemiddeld een 7.7 (variërend van een 7 tot 9).

De begeleiding van de pluimveegroep krijgt gemiddeld een 7.9 (variërend van 6 tot 9).

De begeleiding van de varkensgroep krijgt gemiddeld een 8.6 (variërend van een 7 tot 10).

Uit de opmerkingen hebben wij de indruk dat de beoordeling niet alleen betrekking heeft op de procesbegeleiders van het leertraject maar dat de beoordeling ook gaat over de rol van de experts en vrije adviseurs.

Positieve en minder positieve punten bij begeleiding melkvee:

Geeft vertrouwen aan de groep, enthousiast, gelijkwaardigheid, gemoedelijke en open en eerlijke sfeer gecreëerd. Deelnemers worden geprikkeld door de begeleiding. Aandachtspunt is duidelijkere rolverdeling van de begeleiders onderling.

Positieve en minder positieve punten bij begeleiding pluimveehouders:

Het prikkelen tot anders denken, grote betrokkenheid, veel energie door begeleiding er in gestoken. Soms liepen de bijeenkomsten wat te rommelig. Eén iemand gaf aan dat hij de oriëntatie op dierenwelzijn bij de WUR wel heel hoog vindt. Ook werd hier een paar keer genoemd dat de gastspreker beter de hele dag uitgenodigd kan worden in plaats van een dagdeel .

Positieve en minder positieve punten bij begeleiding varkens:

Informeel, enthousiast, goede tijdbewaking, groep goed scherp gehouden. Aandachtspunt is meer met de huiswerkopdrachten doen tijdens de traject.

4. De deelnemers aan het leertraject

De openheid van de deelnemers kwam bij alle sectoren terug als pluspunt. Alle drie de groepen zijn gemiddeld door de deelnemers met een 8 + beoordeeld.

De deelnemers van de melkveegroep beoordelen elkaar gemiddeld met een 8.4 (variërend van 7 tot 10).

De deelnemers van de pluimveegroep beoordelen elkaar gemiddeld met een 8.3 (variërend van 7 tot 10).

De deelnemers van de varkensgroep beoordelen elkaar gemiddeld met een 8.4 (variërend van 7 tot 10).

Beoordeling deelnemersgroep melkveehouderij

De melkveehouderij deelnemers geven de volgende beschrijving van hun groep: Groep met veel diversiteit, open sfeer, bekwaam en veel kennis. Bij verbeterpunten werden veel verschillende dingen genoemd variërend van "meer jongeren in het traject betrekken" tot de omgang met het huiswerk.

Beoordeling deelnemersgroep pluimveehouderij

Ook de pluimveehouderijgroep typeert de groep als enthousiast, open en gedreven. Een deelnemer merkte op dat wat haar betreft de houding ten opzichte van elkaar in het begin van het traject wel wat kritischer had gemogen, later in het traject was dit wel goed. Bij de vraag naar wat er minder prettig aan de groep was is weinig ingevuld, wel werd er twee keer op gemerkt dat er wel iemand met extremere ideeën (vreemde vogel) in groep had gemogen.

Beoordeling deelnemersgroep varkenshouderij

Ook bij de varkensgroep werd de onderlinge openheid als zeer positief ervaren. De diversiteit en variatie in ondernemers werd als goed beoordeeld, alleen ontbraken de vrouwen. Opgemerkt werd dat de plannen van aantal deelnemers bij aanvang al in een vergevorderd stadium waren, dit werd soms als storend ervaren.

5. Overige zaken

Prijs

De meeste deelnemers geven aan dat ze het lastig vinden om aan te geven wat een goede prijs zou zijn voor deelname aan het traject. Achteraf zal moeten blijken of de cursus het gevraagde bedrag waard is. Het merendeel geeft aan dat (achteraf gezien) de eigen bijdrage van € 250 per deelnemer niet teveel gevraagd is. Een groot aantal deelnemers vindt zelfs dat het gevraagde bedrag wel hoger kan. De kans bestaat dan wel dat de drempel om mee te doen te hoog wordt.

Traject aanbevelen?

Alle deelnemers zijn het er over eens dat het traject aan te bevelen is. Sommigen zeggen voor iedereen zinvol, sommige noemen nog specifiek de jongeren, innovators, mensen met uitbreidingsplannen, collega's die zoekende zijn.

Naslagwerk

Een adviseur vraagt of er nog een naslagwerk komt met processtappen en tools, dat beschikbaar wordt gesteld voor adviseurs; dit moet bruikbaar zijn voor zowel groepswork als individuele adviestrajecten.

6. Het vervolg

Het vervolg voor realisatie plannen van de ondernemer

Er is geen onderverdeling gemaakt per sector omdat er geen duidelijke

verschillen zijn tussen de sectoren over wat ze nodig hebben voor verdere realisatie van de plannen. Men vindt het vooral belangrijk om een (terugkerende) terugkoppeling met de groep te hebben. Net zoals bij het verder realiseren van de plannen heeft een aantal deelnemers aangegeven dat ze met elkaar en de begeleiders willen sparren en informatie willen blijven uitwisselen. Een of meerdere terugkomdagen zouden hierbij kunnen helpen.

Naast kennisuitwisseling vindt men het ook waardevol om van elkaars netwerk gebruik te kunnen maken. Op deze manier kan men elkaar ondersteunen en verder helpen met het concretiseren van de plannen. De begeleiding zou een rol kunnen hebben in het aandragen van partners. Ook geven sommigen aan geïnteresseerd te zijn in de resultaten/ vorderingen van de andere groepen, naast die van hun eigen groep. Communicatiemiddelen die genoemd worden zijn o.a. twitter, nieuwsbrieven, e-mails.

Conclusie is dat nazorg, als traject is afgelopen, belangrijk wordt gevonden.

"Ik had zelf niet het gevoel dat ik klaar was na blok 3"

Uitrol leertraject naar anderen.

De meest genoemde tip voor de uitrol van het traject is het zoeken van de pers. Artikelen in vakbladen kunnen een bijdrage leveren aan het uitdragen van het project. Iemand geeft hierbij als tip ook na een langere periode de pers te zoeken, dus wat zijn de behaalde resultaten na bijvoorbeeld een half jaar? Ook is een paar keer het verzoek gedaan of de pilotdeelnemers ondersteuning kunnen krijgen bij het uitvoeren van hun plannen; de hieruit voortvloeiende succesverhalen leiden volgens deelnemers vanzelf tot publiciteit.

*“Schreeuw van de daken dat dit traject er is, maak het verplicht voor opvolgers”
“Laat de resultaten van de deelnemers voor zichzelf spreken”*

